

Натисніть тут, щоб

КУПИТИ КНИГУ НА САЙТІ

або

замовляйте по телефону:

(0352) 28-74-89, 51-11-41

(067) 350-18-70

(066) 727-17-62

Н.О. Будна, М.В. Беденко

МАТЕМАТИКА

ПІДРУЧНИК ДЛЯ 4 КЛАСУ

загальноосвітніх навчальних закладів

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН
2015

УДК 51(075.2)
ББК 22.1я71
Б 90

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України
від 20.07.2015 р. №777)*

Рецензенти:

Кондратюк О.М., доцент кафедри педагогіки та методики початкового навчання НПУ ім. М.П. Драгоманова, кандидат педагогічних наук

Стратілат І.Д., вчитель початкових класів вищої категорії Голосіївського ліцею №241 м. Києва, вчитель-методист

Будна Н.О.

Б 90 Математика : підручник для 4 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Н.О. Будна, М.В. Беденко. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2015. — 176 с. : іл.

ISBN 978-966-10-4117-1

УДК 51(075.2)
ББК 22.1я71

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва*

ISBN 978-966-10-4117-1

© Будна Н.О., Беденко М.В., 2015
© Навчальна книга – Богдан, 2015

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

- 17.** — завдання для класної роботи;
- 21.** — завдання для домашньої роботи;
- 30.** — завдання підвищеної складності;
- — порівняй;
- — межа матеріалу уроку;
- — інтерактивні завдання.

Піктограмою в підручнику позначено ті його складові, які можна відкрити в електронній версії за посиланням:

<http://www.bohdan-digital.com/edu>.

ПОВТОРЕННЯ І УЗАГАЛЬНЕННЯ МАТЕРІАЛУ ЗА 3 КЛАС

1.

В одній гривні 100 копійок.
1 грн = 100 к.

Запиши в копійках.

2 грн = к. 5 грн = к. 7 грн = к.
4 грн = к. 9 грн = к. 10 грн = к.

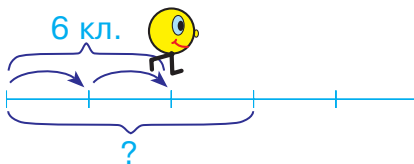
2. Довжина стрибка кенгуру 12 м. Скільки метрів подолає кенгуру трьома такими стрибками?

3. Розташуй літери в порядку зростання чисел і прочитай слово.

І	Л	Е	Т	А	Р
275	257	572	527	752	725

4. Колобок подолав 6 клітинок двома однаковими кроками. Скільки клітинок він подолає трьома такими кроками?

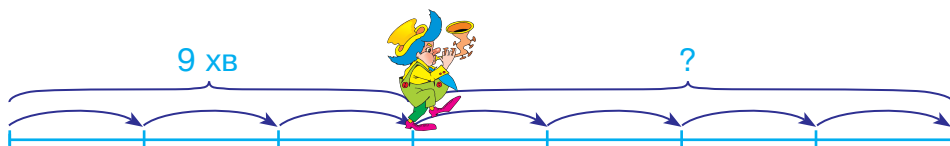
5. У цій рівності два числа замінили літерами. Яка літера позначає більше число?

$$A + 1 = B$$

6. Знайди значення виразів, виконуючи дії у вказаному порядку. Пригадай правила виконання дій у виразах з дужками і без дужок.

$\begin{matrix} 2 & 1 \\ 40 - 5 \cdot 4 \end{matrix}$	$\begin{matrix} 1 & 3 & 2 \\ 6 \cdot 6 + 6 : 3 \end{matrix}$	$\begin{matrix} 2 & 1 \\ 42 - (42 - 24) \end{matrix}$
$88 + 8 : 4$	$3 \cdot 4 + 4 \cdot 3$	$27 : (27 : 3)$

7. Музикант зіграв три однакові за тривалістю мелодії за 9 хвилин. За скільки хвилин він зіграє 4 такі мелодії?

8. Виконай ділення і з допомогою відповідей розшифруй слова.

К	С	В	О	Н	А	Л
3	4	5	6	7	8	9

$10 : 2 = \boxed{5} \boxed{В}$

$9 : 3 = \boxed{} \boxed{}$

$16 : 4 = \boxed{} \boxed{}$

$12 : 2 = \boxed{} \boxed{}$

$18 : 3 = \boxed{} \boxed{}$

$30 : 5 = \boxed{} \boxed{}$

$15 : 3 = \boxed{} \boxed{}$

$18 : 2 = \boxed{} \boxed{}$

$8 : 2 = \boxed{} \boxed{}$

$14 : 2 = \boxed{} \boxed{}$

$24 : 4 = \boxed{} \boxed{}$

$21 : 3 = \boxed{} \boxed{}$

$16 : 2 = \boxed{} \boxed{}$

$12 : 3 = \boxed{} \boxed{}$

$24 : 3 = \boxed{} \boxed{}$

9. Прочитай вирази. Перевір, чи правильно знайшли їх значення.

18 : 6	15 : 5						
	12 : 3	27 : 3		3	3		
					4	9	

Виконай множення усно, записуючи в зошиті лише відповіді.

8 · 4	4 · 4	7 · 6	8 · 3
	3 · 5	2 · 6	5 · 5
	6 · 5		

10. Мама купила 4 однакові зошити, заплативши за них 8 грн. Скільки гривень коштують 3 такі зошити?

11. $5 \cdot 4 - 8 : 2$ $24 - (12 - 6)$ $36 : 4 \cdot 3$
 $16 : (2 \cdot 2)$ $36 - 36 : 3$ $4 \cdot 3 + 4 \cdot 4$

12. Виконай ділення усно, записуючи в зошиті лише відповіді.

60 : 6	81 : 9	40 : 5	36 : 4
	90 : 3	56 : 7	45 : 5
	32 : 8		

13. Запиши в копійках.

$2 \text{ грн } 54 \text{ к.} = \boxed{} \boxed{} \boxed{} \text{ к.}$

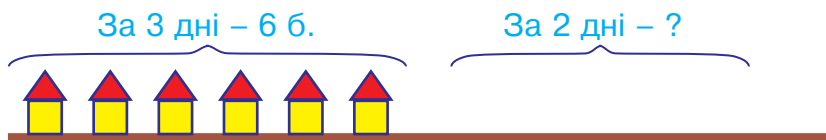
$8 \text{ грн } 06 \text{ к.} = \boxed{} \boxed{} \boxed{} \text{ к.}$

$4 \text{ грн } 80 \text{ к.} = \boxed{} \boxed{} \boxed{} \text{ к.}$

$9 \text{ грн } 99 \text{ к.} = \boxed{} \boxed{} \boxed{} \text{ к.}$

14. Маса кавуна 8 кг. За обідом з'їли $\frac{1}{4}$ частину кавуна. Скільки кілограмів кавуна з'їли?

15. За три дні будівельна фірма спорудила 6 однакових дачних будиночків.

Постав запитання і розв'яжи задачу.

16. Назви літеру, яка позначає в цій рівності більше число.

$$A - 1 = B$$

17. Розташуй літери в порядку зростання чисел і прочитай слово.

Д
436

О
364

Н
634

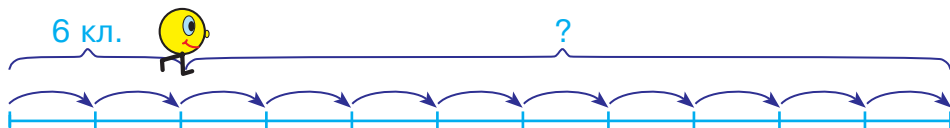
Г
346

А
643

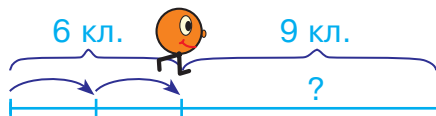
И
463

18. Розв'яжи і порівняй задачі.

- 1) Жовтий колобок подолав 6 клітинок двома однаковими кроками. Скільки клітинок він подолає дев'ятьма такими кроками?

- 2) Оранжевий колобок подолав 6 клітинок двома однаковими кроками. Скількома такими кроками він подолає 9 клітинок?

19. $5 \cdot 6 - 8 \cdot 0$ $542 \cdot 0$ $0 : 500$ $20 : 10$
 $4 \cdot 8 + 8 : 4$ $542 \cdot 1$ $500 : 1$ $10 \cdot 5$

20. Виконай ділення і розшифруй слова.

Р А К М О Ш Л
 2 3 4 5 6 7 8

30 : 6 =
 21 : 7 =
 12 : 6 =
 28 : 7 =
 24 : 8 =

10 : 5 =
 15 : 5 =
 25 : 5 =
 20 : 5 =
 18 : 6 =

24 : 6 =
 42 : 7 =
 35 : 7 =
 27 : 9 =
 14 : 7 =

21. Малярі пофарбували два однакові автомобілі за 18 хвилин. Скільки автомобілів вони пофарбують за 45 хвилин, якщо працюватимуть із такою самою продуктивністю?

22. $48 - 48 : 6$ $365 \cdot 1$ $20 : 20$ $5 \cdot 9 - 7$
 $6 \cdot 8 + 5 \cdot 9$ $240 : 1$ $0 : 50$ $8 \cdot (7 - 7)$

23.
 $5 \cdot 8$ $4 \cdot 9$ $8 \cdot 8$ $5 \cdot 6$
 $6 \cdot 5$ $6 \cdot 7$ $6 \cdot 4$ $9 \cdot 9$

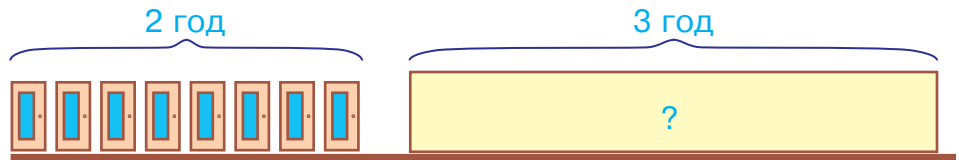
24. В одному метрі 100 сантиметрів.
 $1 \text{ м} = 100 \text{ см}$

Запиши в сантиметрах.

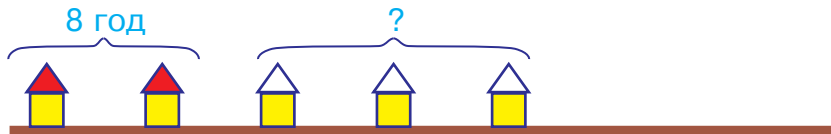
2 м = см 3 м = см 5 м = см
 4 м = см 7 м = см 9 м = см

25. Розв'яжи і порівняй задачі.

1) Бригада малярів пофарбувала 8 однакових дверей за 2 години. Скільки таких дверей пофарбує ця бригада за 3 години, якщо працюватиме з такою самою продуктивністю?

2) Бригада малярів пофарбувала 2 однакові дахи за 8 годин. За скільки годин ця бригада пофарбує 3 такі дахи, якщо працюватиме з такою самою продуктивністю?

26. Знайди суми, додаючи окремо гривні, окремо — копійки.

$1 \text{ грн } 43 \text{ к.} + 2 \text{ грн } 32 \text{ к.} = \text{ грн } \text{ к.}$
 $3 \text{ грн } 57 \text{ к.} + 5 \text{ грн } 33 \text{ к.} = \text{ грн } \text{ к.}$
 $4 \text{ грн } 15 \text{ к.} + 2 \text{ грн } 71 \text{ к.} = \text{ грн } \text{ к.}$

27. Розташуй літери в порядку виконання дій і отримаєш слово.

К І С
□ + □ : (□ - □)

28. Виконай дії в числових колонах за зразком. Пам'ятай, що останнє число в кожній колоні має дорівнювати першому числу.
Зразок.

	6	5	4
+	3	2	1
<hr/>			
	9	7	5
-	1	1	6
<hr/>			
	8	5	9
-	2	0	5
<hr/>			
	6	5	4

-	8	8	3
	3	6	2
<hr/>			
	□	□	□
-	1	1	4
<hr/>			
	□	□	□
+	4	7	6
<hr/>			
	□	□	□

-	9	7	1
	6	2	4
<hr/>			
	□	□	□
+	2	1	1
<hr/>			
	□	□	□
+	4	1	3
<hr/>			
	□	□	□

+	1	5	7
	6	3	8
<hr/>			
	□	□	□
-	1	4	4
<hr/>			
	□	□	□
-	4	9	4
<hr/>			
	□	□	□

29. Розташуй літери в порядку спадання чисел і прочитай слово.

Ь	П	Н	А	Л	Е
819	981	198	918	891	189

30. Від дроту завдовжки 38 м відрізали декілька кусків, по 5 м кожен. Яку найбільшу кількість таких кусків можна відрізати? Скористайся схемою і добери відповідне число.

$$5 \text{ м} \cdot \square \rightarrow 38 \text{ м}$$

31. У цій рівності всі числа більші від 0. Назви літеру, що позначає більше число.

$A \cdot 2 = B$

32. Художник розмалював 10 однакових чашок за 2 години. За скільки годин він розмалює 15 таких чашок, якщо працюватиме з такою самою продуктивністю?

33. Виконай дії письмово.

543 + 356	653 + 108	560 + 234
867 - 199	810 - 121	701 - 112

34.

30 · 2	80 : 4	64 : 8	56 : 7
40 · 2	100 : 2	48 : 6	81 : 9

35. Склади і розв'яжи задачу.

— 2 год

— ?

12

36. Розглянь записи. Пригадай усний і письмовий способи множення.

Усно

$$\begin{aligned} 123 \cdot 4 &= (100 + 20 + 3) \cdot 4 = \\ &= 100 \cdot 4 + 20 \cdot 4 + 3 \cdot 4 = \\ &= 400 + 80 + 12 = 400 + 90 + 2 = 492 \end{aligned}$$

Письмово

	1	2	3
×			4
	4	9	2

37. Знайди добутки письмово.
- 152 · 3 204 · 2 186 · 4 178 · 5

38. Виконай дії окремо з гривнями й окремо — з копійками.

1 грн 15 к. · 2 = грн к.

2 грн 19 к. · 4 = грн к.

2 грн 33 к. · 3 = грн к.

39. Добери такі числа, щоб нерівності були правильними.

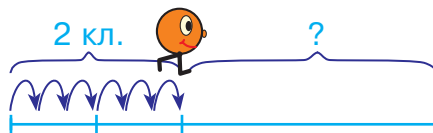
18 - 4 < - 4 90 + 5 < 90 +

40. Розв'яжи і порівняй задачі.

- 1) Жовтий колобок подолав 2 клітинки шістьма однаковими кроками. Скільки таких кроків він має зробити, щоб подолати 9 клітинок?

- 2) Оранжевий колобок подолав 2 клітинки шістьма однаковими кроками. Скільки клітинок він подолає дев'ятьма такими кроками?

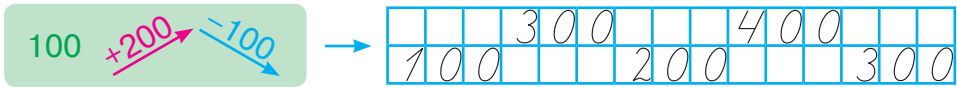
41. Добери такі множники, щоб добутки були максимально наближеними до вказаних чисел, але не більшими за них.

7 м · → 27 м 5 см · → 29 см 4 м · → 37 м

42. У цій рівності всі числа більші від 0. Назви літеру, що позначає більше число.

A : 2 = B

43. Допиши числову «змітку» до краю аркуша в зошиті. Рухаючись угору, додавай число 200; рухаючись униз, віднімай число 100.

44. Виконай дії в числових колонах. Пам'ятай, що останнє число в кожній колоні має дорівнювати першому числу.

$$\begin{array}{r} \times 154 \\ \quad 3 \\ \hline \square\square\square \\ + 152 \\ \hline \square\square\square \\ - 460 \\ \hline \square\square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \times 216 \\ \quad 3 \\ \hline \square\square\square \\ - 152 \\ \hline \square\square\square \\ - 280 \\ \hline \square\square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \times 165 \\ \quad 6 \\ \hline \square\square\square \\ - 257 \\ \hline \square\square\square \\ - 568 \\ \hline \square\square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \times 258 \\ \quad 3 \\ \hline \square\square\square \\ - 619 \\ \hline \square\square\square \\ + 103 \\ \hline \square\square\square \end{array}$$

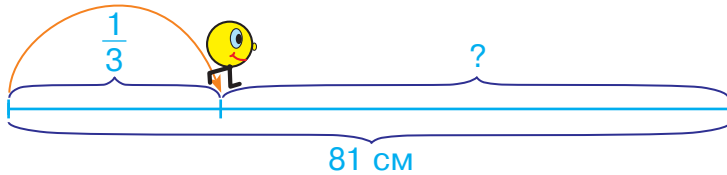
45. Олеся купила 4 повітряні кульки за 2 гривні. Скільки гривень знадобиться Олесі, щоб купити 6 таких кульок?

46.

$60 \cdot 4$ $90 \cdot 6$ $400 : 2$ $90 : 9$
 $40 \cdot 8$ $200 \cdot 4$ $100 : 1$ $0 : 100$

47. Колобок збирався пройти відстань 81 см. Він подолав $\frac{1}{3}$ частину цього шляху. Яку відстань йому залишилося подолати?

48. Розглянь, як знаходили частку чисел 675 і 5. Пригадай письмовий спосіб ділення трицифрового числа на одноцифрове. Виконай ділення письмово, користуючись даними схемами.

$$\begin{array}{r} 675 \overline{)5} \\ - 5 \\ \hline 17 \\ - 15 \\ \hline 25 \\ - 25 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 876 \overline{)3} \\ - \square \\ \hline \square \square \\ - \square \square \\ \hline \square \\ - \square \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 243 \overline{)9} \\ - \square \square \\ \hline \square \square \\ - \square \square \\ \hline \square \end{array}$$

49. Виконай дії окремо з гривнями й окремо — з копійками.

$$3 \text{ грн } 36 \text{ к.} : 3 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$$

$$8 \text{ грн } 24 \text{ к.} : 4 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$$

50.

Числа, що закінчуються нулем або кількома нулями, називають **круглими**.

10, 40, 100, 160, 600, 1000 — круглі числа.

Розташуй літери в порядку зростання круглих чисел і прочитай слово.

І 120	О 1000	Д 10	Р 980	Н 80	П 560
----------	-----------	---------	----------	---------	----------

51. Пригадай! Скільки сантиметрів в одному дециметрі?

Скільки сантиметрів в одному метрі?

Запиши за зразком і підкресли найбільше серед цих чисел.

Зразок. $3 \text{ м } 5 \text{ дм } 2 \text{ см} = (300 + 50 + 2) \text{ см} = 352 \text{ см}$

$$4 \text{ м } 6 \text{ дм } 3 \text{ см} = (\square \square \square + \square \square + \square) \text{ см} = \square \square \square \text{ см}$$

$$5 \text{ м } 0 \text{ дм } 2 \text{ см} = (\square \square \square + \square \square + \square) \text{ см} = \square \square \square \text{ см}$$

$$6 \text{ м } 4 \text{ дм } 0 \text{ см} = (\square \square \square + \square \square + \square) \text{ см} = \square \square \square \text{ см}$$

52. Добери такі множники, щоб добутки були максимально наближеними до вказаних чисел, але не більшими за них.

$$6 \text{ ц} \cdot \square \rightarrow 57 \text{ ц}$$

$$9 \text{ см} \cdot \square \rightarrow 75 \text{ см}$$

$$7 \text{ г} \cdot \square \rightarrow 52 \text{ г}$$

53. У кожній рівності знайди літеру, яка позначає більше число, за умови, що всі числа більші від 0.

$$A : B = 2$$

$$2 \cdot C = D$$

54. Виконай ділення і розшифруй слова.

Н 20	Е 30	Р 40	П 50	А 60	К 70	Т 80	Г 90
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

$$100 : 2 = \square \square \square$$

$$200 : 4 = \square \square \square$$

$$480 : 6 = \square \square \square$$

$$120 : 2 = \square \square \square$$

$$240 : 4 = \square \square \square$$

$$360 : 6 = \square \square \square$$

$$80 : 2 = \square \square \square$$

$$160 : 4 = \square \square \square$$

$$240 : 6 = \square \square \square$$

$$140 : 2 = \square \square \square$$

$$280 : 4 = \square \square \square$$

$$540 : 6 = \square \square \square$$

$$360 : 6 = \square \square \square$$

$$120 : 4 = \square \square \square$$

$$420 : 7 = \square \square \square$$

$$40 : 2 = \square \square \square$$

$$320 : 4 = \square \square \square$$

$$120 : 6 = \square \square \square$$

55. До 10 л синьої фарби додали в 3 рази більше білої й отримали голубу фарбу. Скільки літрів голубої фарби отримали?

56.

57. Виконай ділення письмово.

$445 : 5$

$836 : 2$

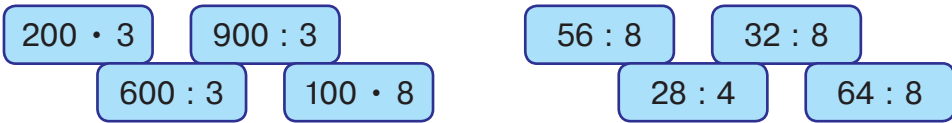
$234 : 3$

$126 : 9$

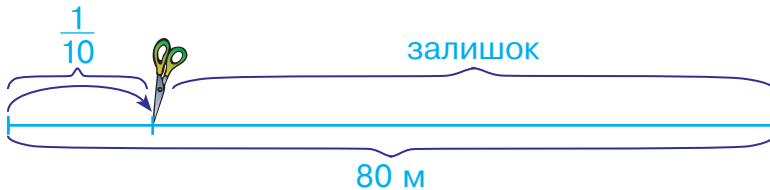
58. У мами в гаманці було 45 гривень. На покупки вона витратила $\frac{1}{5}$ частину цих грошей. Скільки гривень залишилось у мами?

59.

60. Монтер відрізав $\frac{1}{10}$ частину від кабелю завдовжки 80 м. На скільки метрів відрізана частина коротша від залишку? У скільки разів відрізана частина коротша від залишку?

61. Запиши в сантиметрах.

$2 \text{ м } 36 \text{ см} = \square\square\square \text{ см}$

$3 \text{ м } 57 \text{ см} = \square\square\square \text{ см}$

$4 \text{ м } 9 \text{ см} = \square\square\square \text{ см}$

$9 \text{ м } 82 \text{ см} = \square\square\square \text{ см}$

62. Виконай дії з іменованими числами.

$(1 \text{ грн } 15 \text{ к.} + 1 \text{ грн}) \cdot 4 = \square \text{ грн } \square\square \text{ к.}$

$(7 \text{ грн } 33 \text{ к.} - 5 \text{ грн}) \cdot 3 = \square \text{ грн } \square\square \text{ к.}$

$(2 \text{ м } 19 \text{ см} + 1 \text{ м } 11 \text{ см}) \cdot 2 = \square \text{ м } \square\square \text{ см}$

$(9 \text{ м } 26 \text{ см} - 7 \text{ м } 16 \text{ см}) \cdot 3 = \square \text{ м } \square\square \text{ см}$

63. Виконай дії письмово. Зроби висновок, чи залежить результат множення від зміни одного з множників.

$132 \cdot 2$

$132 \cdot 3$

$132 \cdot 4$

$132 \cdot 5$

64. $10 \text{ кг} \cdot \square \rightarrow 78 \text{ кг}$ $11 \text{ см} \cdot \square \rightarrow 27 \text{ см}$ $12 \text{ м} \cdot \square \rightarrow 52 \text{ м}$

65. Розташуй літери в порядку виконання арифметичних дій і отримаєш слово.

О Л Е С

□ + □ • (□ - □ : □)

66. Знайди частки і розшифруй слова.

Б 10	А 20	К 30	Н 40	Л 50	В 60	Ф 70	Р 80
----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

$90 : 9 =$ □□□	$490 : 7 =$ □□□	$100 : 2 =$ □□□
$80 : 4 =$ □□□	$60 : 3 =$ □□□	$180 : 9 =$ □□□
$320 : 8 =$ □□□	$400 : 5 =$ □□□	$420 : 7 =$ □□□
$150 : 5 =$ □□□	$80 : 8 =$ □□□	$120 : 4 =$ □□□
$120 : 6 =$ □□□	$140 : 7 =$ □□□	$100 : 5 =$ □□□

67. До білої фарби додали 20 л червоної й отримали 60 л рожевої фарби. На скільки більше літрів узяли білої фарби, ніж червоної?

68. 300 $\xrightarrow{+200}$ $\xrightarrow{-100}$

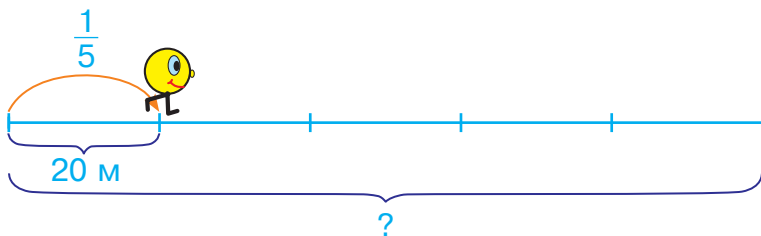
69. Виконай дії письмово.

$326 \cdot 3$ $412 \cdot 2$ $297 : 9$ $364 : 4$

70. Настільна гра коштує 280 гривень. Петрик назбирав четверту частину від цієї суми. На скільки гривень менше Петрик назбирав, ніж йому залишилося назбирати, щоб придбати омріяну гру?

71. $540 : 9$ $640 : 8$ $40 \cdot 6$ $30 : 3$
 $320 : 8$ $350 : 5$ $50 \cdot 8$ $90 \cdot 7$

72. Колобок пройшов 20 м, що становить $\frac{1}{5}$ усього шляху. Знайди довжину всього шляху.

73. $(2 \text{ грн } 25 \text{ к.} + 1 \text{ грн}) \cdot 3 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$
 $(8 \text{ грн } 17 \text{ к.} - 6 \text{ грн}) \cdot 4 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$
 $(1 \text{ м } 39 \text{ см} + 1 \text{ м } 10 \text{ см}) \cdot 2 = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$
 $(8 \text{ м } 46 \text{ см} - 7 \text{ м } 16 \text{ см}) \cdot 3 = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$

74. $13 \text{ к.} \cdot \square \rightarrow 49 \text{ к.}$ $14 \text{ дм} \cdot \square \rightarrow 50 \text{ дм}$ $15 \text{ м} \cdot \square \rightarrow 49 \text{ м}$

75. Для будь-якого некруглого числа можна вказати два круглі, між якими воно знаходиться. Наприклад, число 56 знаходиться між числами 50 і 60.

До кожного з чисел 14, 39, 67, 91 назви найближчі круглі числа.

76. Розв'яжи рівняння.

$$45 - x = 12$$

$$24 + x = 65$$

77. Виконай дії письмово. Зроби висновок, чи залежить результат ділення від зміни одного з компонентів.

$$124 : 2$$

$$218 : 2$$

$$645 : 3$$

$$645 : 5$$

78. Розташуй літери в порядку виконання дій і отримаєш слово.

Д А В О

$\square \cdot \square - (\square : \square + \square)$

79. Знайди частки і розшифруй слова.

В
20

И
30

Д
40

О
50

Р
60

Т
70

Е
80

К
90

$$360 : 9 = \square \square \square$$

$$630 : 7 = \square \square \square$$

$$320 : 8 = \square \square \square$$

$$270 : 9 = \square \square \square$$

$$120 : 6 = \square \square \square$$

$$640 : 8 = \square \square \square$$

$$810 : 9 = \square \square \square$$

$$150 : 5 = \square \square \square$$

$$480 : 8 = \square \square \square$$

$$630 : 9 = \square \square \square$$

$$280 : 4 = \square \square \square$$

$$160 : 2 = \square \square \square$$

$$450 : 9 = \square \square \square$$

$$150 : 3 = \square \square \square$$

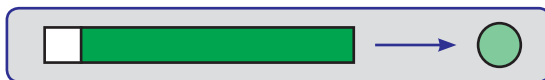
$$160 : 8 = \square \square \square$$

$$540 : 9 = \square \square \square$$

$$180 : 2 = \square \square \square$$

$$400 : 8 = \square \square \square$$

80. Десять літрів білої фарби змішали із зеленою й отримали 50 л салатної фарби. У скільки разів більше узяли зеленої фарби, ніж білої?

81.

220 ↗ +200 ↘ -100

82. Із великого ящика дістали 12 шоколадних зайців, що становило $\frac{1}{5}$ від їх загальної кількості. Скільки шоколадних зайців було в цьому ящику?

83. Виконай дії письмово.

$136 \cdot 6$

$253 \cdot 3$

$694 : 2$

$354 : 6$

84.

$840 : 4$

$560 : 7$

$810 : 9$

$280 : 4$

$630 : 3$

$120 : 6$

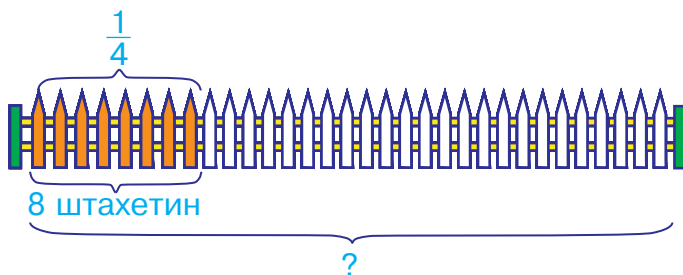
$420 : 7$

$150 : 5$

85. 1) Паркан складається із 8 штахетин. Господар пофарбував $\frac{1}{4}$ частину цього паркану. Скільки штахетин пофарбував господар?

2) Господар пофарбував 8 штахетин, що становить $\frac{1}{4}$ частину всього паркану. Скільки штахетин у паркані?

Яка схема відповідає кожній задачі?

86. $(7 \text{ грн } 84 \text{ к.} + 1 \text{ грн}) : 4 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$

$(9 \text{ грн } 36 \text{ к.} - 6 \text{ грн}) : 3 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$

$(5 \text{ м } 31 \text{ см} + 1 \text{ м } 11 \text{ см}) : 2 = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$

$(8 \text{ м } 26 \text{ см} - 4 \text{ м } 14 \text{ см}) : 4 = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$

87. На числовій прямій позначили числа 80 і 90, а замість чотирьох інших чисел вказали літери *A*, *B*, *C*, *D*. Яка з цих літер відповідає числу 85? числу 97?

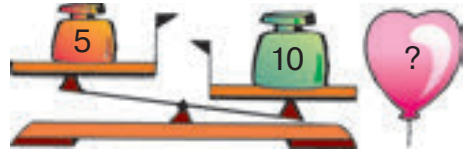
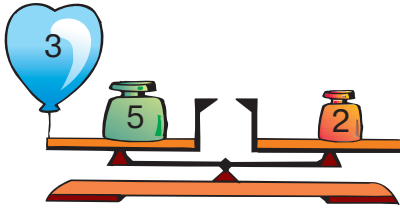

88. $16 \text{ к.} \cdot \square \rightarrow 73 \text{ к.}$ $17 \text{ грн} \cdot \square \rightarrow 95 \text{ грн}$ $19 \text{ м} \cdot \square \rightarrow 56 \text{ м}$

89. Поясни, чому терези, зображені на малюнку зліва, перебувають у рівновазі.

Чи можна урівноважити терези, зображені справа, за допомогою повітряної кульки? До якої шальки цих терезів потрібно прив'язати кульку?

90. Знайди частки і розшифруй слова.

Н	А	Р	К	О	Б	І	Ш
20	30	40	50	60	70	80	90

$280 : 4 = \square\square\square$

$400 : 10 = \square\square\square$

$180 : 9 = \square\square\square$

$150 : 5 = \square\square\square$

$300 : 10 = \square\square\square$

$640 : 8 = \square\square\square$

$240 : 6 = \square\square\square$

$200 : 10 = \square\square\square$

$280 : 7 = \square\square\square$

$210 : 7 = \square\square\square$

$600 : 10 = \square\square\square$

$300 : 6 = \square\square\square$

$160 : 8 = \square\square\square$

$500 : 10 = \square\square\square$

$150 : 5 = \square\square\square$

91. Для розфарбовування орнаменту використали 5 л рожевої і кілька літрів голубої фарби, причому рожевої — на 2 л більше, ніж голубої. Скільки всього літрів фарби використали?

92.

93. У кінозалі було 200 глядачів, що становило $\frac{1}{4}$ від загальної кількості місць. Скільки місць для глядачів у цьому кінозалі?

94. $4 \text{ м } 28 \text{ см} + 3 \text{ м } 4 \text{ см} = \square \text{ м } \square\square \text{ см}$

 $9 \text{ м } 19 \text{ см} - 6 \text{ м } 1 \text{ см} = \square \text{ м } \square\square \text{ см}$

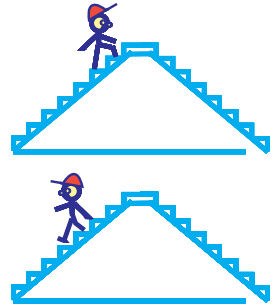
95.

$230 \cdot 3$	$120 \cdot 5$	$450 \cdot 2$	$20 \cdot 8$
$90 \cdot 4$	$40 \cdot 10$	$11 \cdot 7$	$30 \cdot 6$

96. Хлопчик подолав 8 сходинок угору за 4 секунди, а вниз — за 2 секунди. На скільки більше сходинок за секунду він проходив униз, ніж угору?

План розв'язування

- 1) Скільки сходинок за секунду хлопчик проходив угору?
- 2) Скільки сходинок за секунду хлопчик проходив униз?
- 3) На скільки більше сходинок за секунду він проходив униз, ніж угору?

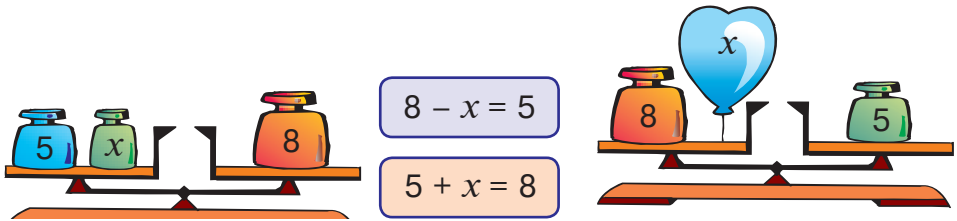
97. Виконай обчислення в порядку, вказаному над знаками дій.

$$\overset{1}{5} \cdot \overset{3}{3} - \overset{2}{10} : 2$$

$$200 - \overset{3}{(45 - 45 : 9)}$$

98. $10 \text{ грн } 85 \text{ к.} : 5 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$
 $15 \text{ м } 36 \text{ см} : 3 = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$
 $(3 \text{ м } 31 \text{ см} + 1 \text{ м } 11 \text{ см}) \cdot 2 = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$
 $(8 \text{ грн } 26 \text{ к.} - 6 \text{ грн } 14 \text{ к.}) \cdot 4 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$

99. Якому рівнянню відповідає кожен малюнок?

$$8 - x = 5$$

$$5 + x = 8$$

100. Розглянь запис письмового множення на двоцифрове число і прочитай пояснення.

Пояснення. У ході письмового множення на двоцифрове число спочатку множать на одиниці, а потім — на десятки. 36 помножити на 3 — буде 108, перший неповний добуток. Його записують так, щоб цифра одиниць була розміщена під одиницями. 36 помножити на 2 (десятки) — буде 72 (десятки), другий неповний добуток. Його записують так, щоб цифра 2 (десятки) була розміщена під десятками. Додають неповні добутки й отримують остаточний результат — 828.

$$\begin{array}{r} \times 36 \\ + 720 \\ \hline 108 \\ 720 \\ \hline 828 \end{array}$$

101. Виконай множення з поясненням.

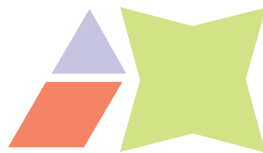
$34 \cdot 26$

$41 \cdot 19$

$52 \cdot 18$

$17 \cdot 14$

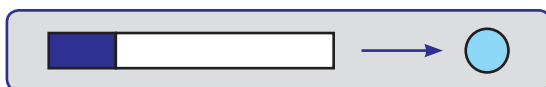
102. Пригадай, що називають периметром фігури. Знайди периметри зображених фігур за умови, що всі сторони кожної фігури однакові й дорівнюють 1 см.

103. $12 \text{ г} \cdot \square \rightarrow 76 \text{ г}$ $39 \text{ к.} \cdot \square \rightarrow 118 \text{ к.}$ $10 \text{ м} \cdot \square \rightarrow 56 \text{ м}$

104. До 10 літрів синьої фарби додали на 20 л більше білої й отримали голубу фарбу. Скільки літрів голубої фарби отримали?

105.

106. Малярі пофарбували 16 яхт, причому борти яхт вони фарбували протягом 4 годин білою фарбою, а днища — протягом 2 годин червоною фарбою. На скільки більше яхт за годину встигали пофарбувати малярі червоною фарбою, ніж білою?

107. $2 \text{ м } 36 \text{ см} + 4 \text{ м } 9 \text{ см} = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$ $42 \cdot 18$

 $9 \text{ м } 82 \text{ см} - 3 \text{ м } 57 \text{ см} = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$ $12 \cdot 39$

108.

109. Виконай обчислення в порядку, вказаному над знаками дій.

$$\begin{array}{ccc} 3 & 2 & 1 \\ 24 : (36 - 60 : 2) \end{array}$$

$$\begin{array}{cccc} 2 & 1 & 4 & 3 \\ (80 - 20 \cdot 2) : (80 : 20) \end{array}$$

110. $200 \text{ к.} = \square \text{ грн}$

$300 \text{ см} = \square \text{ м}$

$536 \text{ к.} = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$

$562 \text{ см} = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$

$981 \text{ к.} = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$

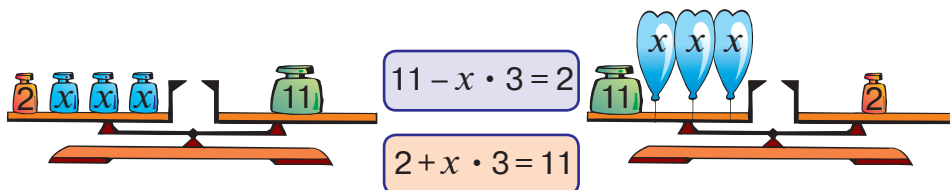
$120 \text{ см} \cdot 3 = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$

$160 \text{ к.} \cdot 2 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$

$648 \text{ см} : 2 = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$

111. Загальна маса шести однакових ящиків 210 кілограмів. Чотири ящики завантажили на причіп, а два — у багажник автомобіля. На скільки більше кілограмів становила маса вантажу на причіпі, ніж у багажнику?

112. Якому рівнянню відповідає кожен малюнок?

113. Склади і розв'яжи задачу за даними таблиці.

Щоденна витрата	Кількість днів	Усього витратили
Однакова	5	45 л
	8	?

114. Знайди частки і розшифруй слова.

Т 1	А 2	Ч 3	С 4	Е 5	К 6	О 7	Р 8
$90 : 30 =$	<input type="text"/>	<input type="text"/>	$350 : 50 =$	<input type="text"/>	<input type="text"/>	$280 : 70 =$	<input type="text"/>
$60 : 30 =$	<input type="text"/>	<input type="text"/>	$200 : 50 =$	<input type="text"/>	<input type="text"/>	$350 : 70 =$	<input type="text"/>
$120 : 30 =$	<input type="text"/>	<input type="text"/>	$50 : 50 =$	<input type="text"/>	<input type="text"/>	$420 : 70 =$	<input type="text"/>
$30 : 30 =$	<input type="text"/>	<input type="text"/>	$100 : 50 =$	<input type="text"/>	<input type="text"/>	$560 : 70 =$	<input type="text"/>
$180 : 30 =$	<input type="text"/>	<input type="text"/>	$150 : 50 =$	<input type="text"/>	<input type="text"/>	$200 : 40 =$	<input type="text"/>
$140 : 70 =$	<input type="text"/>	<input type="text"/>	$180 : 90 =$	<input type="text"/>	<input type="text"/>	$70 : 70 =$	<input type="text"/>

115. Знайди частки й остачі.

$99 : 8$

$55 : 6$

$18 : 4$

$21 : 5$

116. Для розфарбовування прямокутної фігури використали 50 л жовтої і рожевої фарби, причому жовта становила $\frac{1}{5}$ частину від загальної кількості фарби, а рожева — решту. Скільки літрів рожевої фарби використали?

117.

118. Мама придбала 3 рулони рожевих і 2 рулони коричневих шпалер за однаковою ціною, заплативши за покупку 200 гривень. Скільки гривень коштував один рулон шпалер?

119. $64 : (38 - 42 : 7)$

$(48 - 10 \cdot 2) : (14 : 2)$

$51 \cdot 16$

$24 : (3 \cdot 4 - 10)$

$(24 - 10 \cdot 2 : 5) : 10$

$43 \cdot 19$